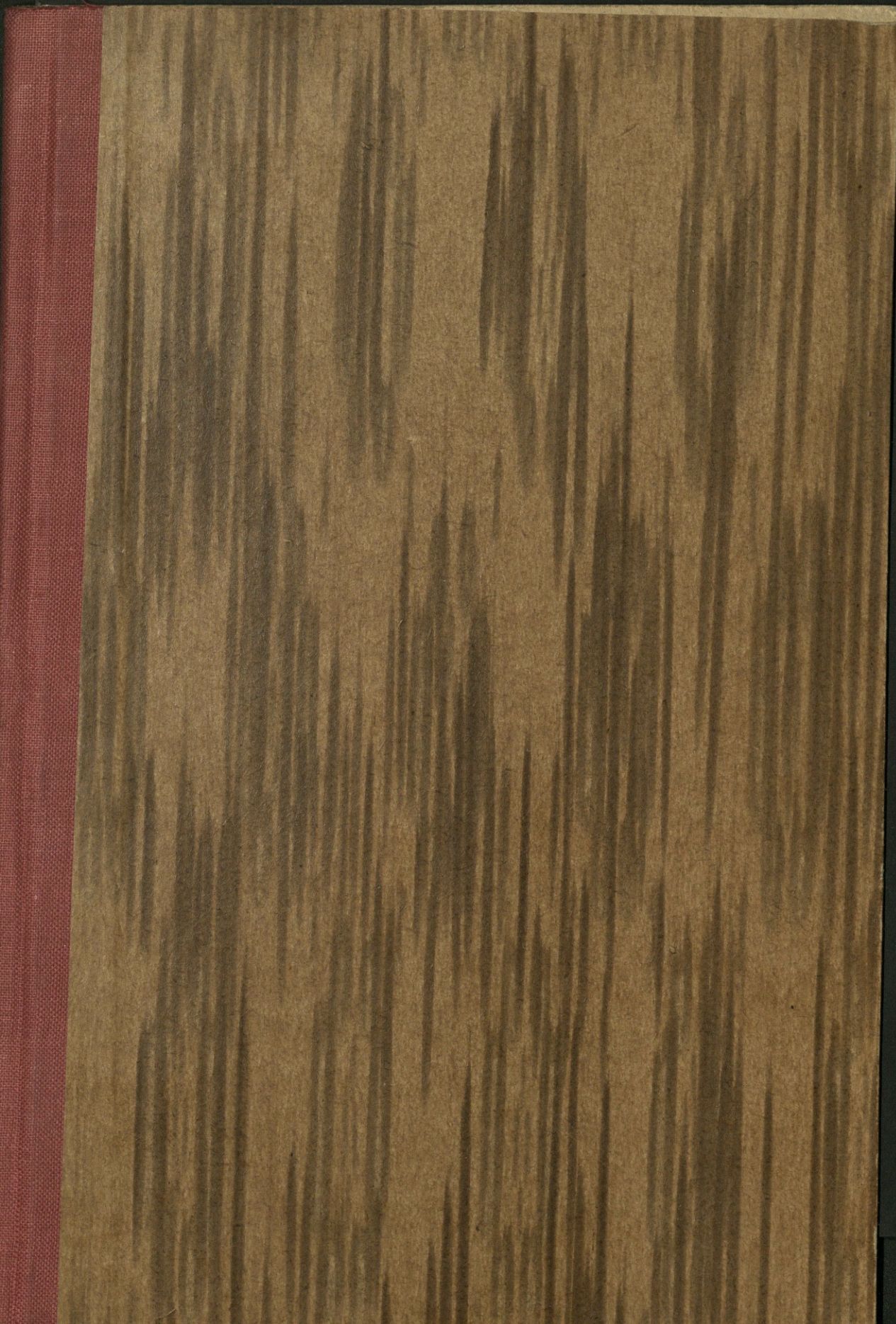

Grey Scale #13

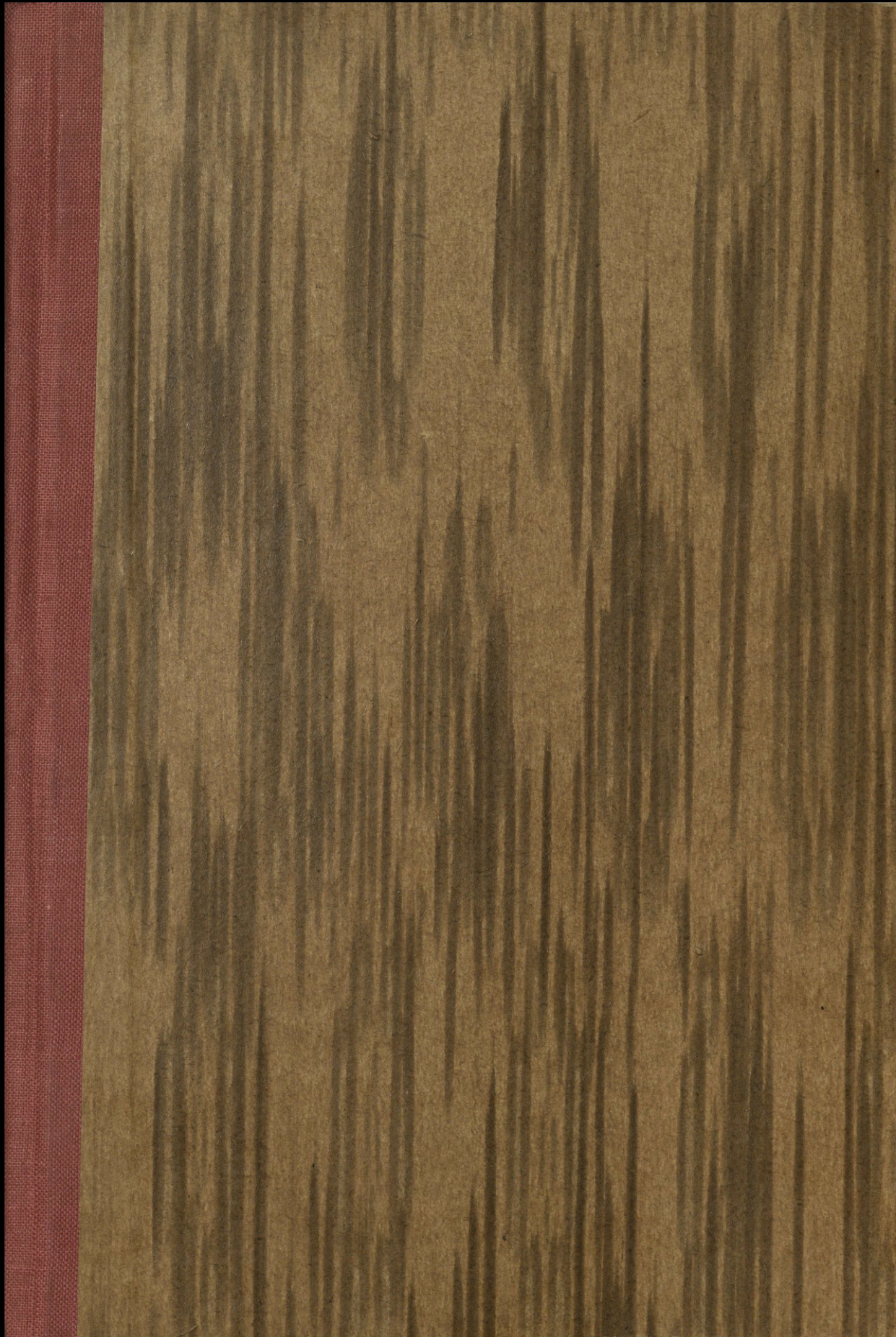

A 1 2 3 4 5 6 M 8 9 10 11 12 13 14 15 B 17 18 19

Colour Chart #13

1000
1000
1000

Dekret o Wyborach

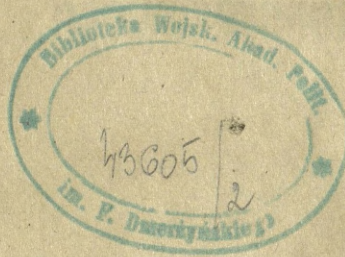
do Rad Miejskich na terenie b. Królestwa
Kongresowego.

5

43/438/12 252

M.B.S.
IMYARYNYKESG
W.K.O.S.Z.I.

Tablica nr 20006
20.5.1941r.

1
111

DEKRET

o Wyborach do Rad Miejskich na terenie b. Królestwa Kongresowego.

(z poprawkami urzędowymi)

Do czasu uchwalenia przez Sejm ustawy miejskiej wprowadza się tymczasową ordynację wyborczą do rad miejskich na zasadach następujących:

Art. 1.

W miastach, mających mniej, niż 5.000 mieszkańców, w skład rady miejskiej wchodzi 12-tu radnych.

W miastach, mających od 5-ciu do 25-ciu tysięcy mieszkańców, skład rady miejskiej powiększa się do 24-ch radnych.

W miastach, mających od 25-ciu do 45-ciu tysięcy mieszkańców dodaje się do liczby 24-ch radnych 1-go na każde rozpoczęte 2 tysiące mieszkańców ponad 25 tysięcy.

W miastach, mających od 45 do 100 tysięcy mieszkańców, dodaje się do liczby 34-ch radnych 1-go na każde rozpoczęte 5 tysięcy mieszkańców ponad 45 tysięcy.

W miastach, mających powyżej 100 tysięcy mieszkańców, dodaje się do liczby 45 radnych 1-go na każde rozpoczęte 10 tysięcy mieszkańców ponad 100 tysięcy, przyczem liczba radnych nie może przewyższać 70.

W Warszawie w skład rady miejskiej wchodzi 120 radnych, a w Łodzi 75.

Dla uzupełnienia liczby radnych w razie ich śmierci oraz w razie złożenia lub utracenia przez nich mandatów wybierani są zastępcy radnych w liczbie, wynoszącej połowę liczby radnych.

Art. 2.

Czynne prawo wyborcze do rad miejskich mają wszyscy obywatele bez różnicy płci, którzy: 1) ukończyli 21 lat, 2) posiadają przynależność państwową polską i 3) mieszkają stale w obrębie gminy miejskiej conajmniej od 6-ciu miesięcy.

W razach nieobecności przymusowej lub spowodowanej emigracją dla celów zarobkowych warunkami dostatecznymi posiadania czynnego prawa wyborczego co do zamieszkania będą: 1) zamieszkanie w mieście w chwili ogłoszenia wyborów, 2) sześciomiesięczne przed emigracją stałe zamieszkiwanie w danem mieście.

Art. 3.

Nie mogą wybierać: 1) osoby, pozostające pod kuratelą lub upadłością, 2) osoby, pozbawione praw lub ograniczone w prawach na mocy wyroku sądowego, 3) osoby, utrzymujące szynki i domy rozpusty.

Art. 4.

Bierne prawo wyborcze posiadają osoby, mające prawo wyborcze czynne, conajmniej 25 lat skończonych i umiejące czytać i pisać po polsku.

Art. 5.

Członkami rady miejskiej nie mogą być: 1) wszyscy płatni urzędnicy miejscy oraz urzędnicy państwowi, sprawujący nadzór nad działalnością gminy miejskiej, 2) funkcjonariusze policji i milicji ludowej.

Art. 6.

Głosowanie jest tajne i odbywa się na zasadach proporcjonalności.

Art. 7.

Rady miejskie, obrane na zasadzie niniejszej ordynacji, będą urzędowały do czasu uchwalenia nowej ustawy wyborczej miejskiej przez Sejm w każdym razie jednak — o ile Sejm nie poweźmie odpowiedniej uchwały — nie dłużej, niż lat 3.

Art. 8.

Na zasadach powyższych mają być przeprowadzone wybory we wszystkich tych miastach, w których rady miejskie nie zostały uzupełnione podług Rozporządzenia Rządowego z dnia 30 listopada 1918 roku, oraz w tych, w których Minister Spraw Wewnętrznych zarządzi wybory.

Art. 9.

Ministrowi Spraw Wewnętrznych zleca się wydanie Regulaminu szczegółowego i przepisów wykonawczych do niniejszego dekretu

Naczelnik Państwa: (—) J. Piłsudski.

Prezydent Ministrów: (—) J. Moraczewski.

Minister Spraw Wewnętrznych: (—) Thugutt.

Dan w Warszawie, dnia 13 grudnia 1918 roku.

Monitor Polski Nr. 119 z dnia 25. V. 1927 r. poz. 303.

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Spraw Wewnętrznych

z dnia 24 maja 1927 roku,

**zawierające regulamin wyborczy do rad miejskich na obszarze
b. Królestwa Kongresowego.**

Na podstawie art. 9 dekretu o wyborach do rad miejskich na terenie b. Królestwa Kongresowego z dnia 13 grudnia 1918 r. (Dz. Pr. P. P. № 20, poz. 58) zarządzam, co następuje:

Przepisy ogólne.

§ 1.

Wybory do rad miejskich na obszarze b. Królestwa Kongresowego odbywają się na podstawie równego, powszechnego, tajnego i bezpośredniego systemu głosowania oraz stosunkowego rozdziału mandatów.

Prawo wybierania może być wykonane tylko osobiście.

§ 2.

Gmina miejska stanowi jeden okręg wyborczy.

Dla ułatwienia głosowania główna komisja wyborcza może podzielić miasto na obwody głosowania. W tym przypadku wyborca może wykonać prawo głosowania tylko w jednym obwodzie.

§ 3.

Za podstawę określenia liczby mieszkańców w przypadkach, przewidzianych niniejszym regulaminem, należy przyjąć liczbę ludności, ustaloną ostatnim powszechnym spisem ludności.

Zarządzenie wyborów.

§ 4.

Wybory do rady miejskiej zarządza w miastach niewydzielonych z powiatu — starosta, w miastach, wydzielonych z powiatu — wojewoda, w m. st. Warszawie — Minister Spraw Wewnętrznych.

Komisje wyborcze.

§ 5.

Dla przeprowadzenia wyborów ustanawia się główną komisję wyborczą. W razie podziału miasta na obwody głosowania (§ 2) należy utworzyć obwodowe komisje wyborcze.

§ 6.

Główna komisja wyborcza składa się z sędziego okręgowego lub sędziego pokoju jako przewodniczącego oraz z sześciu członków.

Przewodniczącego głównej komisji wyborczej wyznacza z pośród sędziów właściwy prezes Sądu Okręgowego.

2-ch członków i 1 zastępcę powołuje przewodniczący głównej komisji wyborczej,

2-ch członków i 1 zastępcę powołuje władza, zarządzająca wybory,

2-ch członków i 1 zastępcę powołuje magistrat.

Członkiem komisji wyborczej może być tylko osoba, mająca w danym mieście bierne prawo wyborcze.

Przewodniczący głównej komisji wyborczej wyznacza jednego z członków komisji na swego zastępcę.

§ 7.

Członkowie komisji wyborczych, względnie ich zastępcy pobierają z funduszków miejskich za dnię, w których są faktycznie czynni, dietyienne w wysokości:

6 zł. w miastach, liczących do 6,000 mieszkańców,

10 zł. w miastach, liczących do 25,000 mieszkańców,

15 zł. w pozostałych miastach.

§ 8.

Do powzięcia uchwał głównej komisji wyborczej potrzebna jest obecność oprócz przewodniczącego najmniej połowy członków. Uchwały zapadają zwykłą większością głosów. W razie równości głosów przyjęty zostaje wniosek, za którym głosował przewodniczący.

Zastępców członków komisji powołuje przewodniczący tylko w razie nieobecności lub ustąpienia członków komisji.

§ 9.

W razie podziału miasta na obwody głosowania główna komisja wyborcza powołuje obwodowe komisje wyborcze dla każdego obwodu. Komisje te składają się z 5-ciu członków.

2-ch członków komisji i 1 zastępcę powołuje główna komisja wyborcza,
2-ch członków komisji i 1 zastępcę powołuje magistrat,
1-go członka komisji i jego zastępcę powołuje władza, zarządzająca
wybory.

Na członków komisji mogą być powołane tylko osoby, mające w danym mieście bierne prawo wyborcze. Główna komisja wyborcza wyznacza z pośród członków obwodowej komisji wyborczej przewodniczącego i jego zastępcę.

Postanowienia §§ 7 i 8 niniejszego regulaminu mają zastosowanie również do obwodowych komisji wyborczych.

Listy wyborców.

§ 10.

Magistrat utrzymuje w stałej ewidencji spis osób, którym przysługuje czynne prawo wyborcze do rady miejskiej. Spis ten po zarządzeniu wyborów winien być skontrolowany i uzupełniony.

Na podstawie tego spisu sporządza magistrat listę wyborców.

W liście należy spisać wszystkich wyborców w porządku alfabetycznym z wyszczególnieniem w osobnych rubrykach: numeru bieżącego, imienia i nazwiska, wieku, zawodu i adresu mieszkania. Ponadto lista wyborców powinna zawierać cztery dalsze rubryki, z tych trzy pierwsze dla zaznaczenia oddania głosu przy wyborach normalnych i ewentualnie przy wyborach ponownych oraz przy wyborach uzupełniających — czwarta zaś obszerniejsza na inne zapiski.

§ 11.

Najpóźniej 10-go dnia, a w miastach liczących do 6,000 mieszkańców najpóźniej 6-go dnia po dniu zarządzenia wyborów kierownik magistratu doręcza głównej komisji wyborczej listy wyborców w 2-ch egzemplarzach, sporządzone dla miasta, a w razie podziału miasta na obwody głosowania — osobno dla każdego obwodu głosowania, zachowując trzeci egzemplarz dla siebie.

Listy wyborców po podpisaniu ich przez przewodniczącego i wszystkich członków główna komisja wyborcza przesyła obwodowym komisjom wyborczym.

§ 12.

Najpóźniej dnia 10-go, a w miastach liczących do 6,000 mieszkańców najpóźniej dnia 6-go po dniu zarządzenia wyborów główna komisja wyborcza poda do wiadomości w sposób przyjęty w mieście dla publicznych ogłoszeń:

- a) skład wszystkich komisji wyborczych,
- b) lokale i godziny urzędowania komisji,
- c) termin wyłożenia list wyborców i wnoszenia reklamacyj (§ 13),
- d) liczbę radnych, jaka ma być wybrana (art. 1 dekretu o wyborach do rad miejskich z dn. 13 grudnia 1918 r.),
- e) termin zgłaszania list kandydatów.

W ogłoszeniu należy zaznaczyć, iż po upływie przepisanych terminów, reklamacje nie będą przyjmowane, zaś do głosowania będą uprawnione tylko osoby wpisane na ustalonej ostatecznie liście wyborców (§ 14).

§ 13.

Listy wyborców mają być wyłożone do przejrzania w lokalu głównej, a w razie podziału miasta na obwody głosowania — w lokalach obwodowych komisji wyborczych najpóźniej od dnia 12-go po dniu zarządzenia wyborów przez dni sześć, najmniej przez sześć godzin dziennie.

W miastach liczących do 6.000 mieszkańców listy wyborców mają być wyłożone najpóźniej od dnia 8-go po dniu zarządzenia wyborów przez dni 3, najmniej przez cztery godziny dziennie.

W tym czasie każdemu mieszkańcowi gminy wolno przeglądać listę wyborców i czynić odpisy.

W czasie wyłożenia list każdy mieszkaniec miasta ma prawo wnieść do głównej, a w razie podziału miasta na obwody — do obwodowej komisji wyborczej poparte odpowiednimi dowodami reklamacje z powodu pominięcia jego samego lub kogokolwiek innego w liście wyborców, oraz przeciwko wpisaniu osoby nieuprawnionej do głosowania. Reklamacje należy zgłaszać pisemnie lub ustnie do protokołu.

§ 14.

Reklamacje z powodu pominięcia komisja, do której wniesiono reklamacje, załatwia ile możności bezzwłocznie, a w każdym razie najpóźniej w ciągu 3-ch dni po dniu wniesienia reklamacji i o decyzji zawiadamia reklamującego.

W razie wniesienia reklamacji przeciwko wpisaniu właściwa komisja winna najpóźniej następnego dnia po wniesieniu reklamacji zawiadomić o tem osobę, której umieszczenie na liście wyborców zostało zakwestjonowane, z pouczeniem, iż przysługuje jej prawo wniesienia swej obrony do komisji na piśmie lub ustnie w ciągu 2-ch dni po dniu ustnego lub pisemnego zawiadomienia. Pisemne zawiadomienie uważa się za dokonane z chwilą doręczenia odnośnego pisma interesowanemu lub domownikowi, a w razie ich nieobecności z chwilą złożenia u administratora domu lub sąsiada.

Reklamacje przeciw wpisaniu rozstrzyga właściwa komisja najpóźniej w ciągu 3-ch dni od chwili upływu terminu obrony i bezzwłocznie zawiadamia o decyzji osoby zainteresowane.

Od powyższych decyzyj nie przysługuje odwołanie.

Po rozstrzygnięciu reklamacyj, główna wzgl. obwodowa komisja wyborcza wpisuje dodatkowo wyborców, których prawo wyborcze uznano w postępowaniu reklamacyjnym, i zamyka listę, zaopatrując ją odpowiednią klauzulą oraz podpisami członków.

Listy kandydatów.

§ 15.

Wyborcy mają prawo najpóźniej 25-go dnia, a w miastach liczących do 6.000 mieszkańców najpóźniej 18-go dnia po dniu zarządzenia wyborów zgłaszania na ręce przewodniczącego głównej komisji wyborczej listy kandydatów na radnych. Kandydaci na radnych winni posiadać bierne prawo wyborcze (art. 4 dekretu o wyborach do rad miejskich z dn. 13 grudnia 1918 r). Liczba kandydatów w listach nie może przewyższać dwukrotnej liczby radnych.

§ 16.

W zgłoszonych listach kandydatów podaje się imię, nazwisko, wiek, zawód i dokładny adres mieszkania każdego kandydata. Nazwiska kandydatów oznacza się kolejno numerami, poczynając od pierwszego w porządku pierwszeństwa do otrzymania mandatu.

Do list kandydatów należy dołączyć oświadczenie każdego kandydata lub wszystkich razem, stwierdzone własnoręcznym podpisem:

1) że nie są pozbawieni praw lub ograniczeni w prawach z mocy wyroku sądowego,

2) że zgadzają się na zgłoszenie ich kandydatury na danej liście.

W razie braku takiego oświadczenia wykreśla się kandydata z listy.

Jeżeli kandydata zamieszczono na kilku listach, przewodniczący głównej komisji wyborczej za pośrednictwem pełnomocnika listy później zgłoszonej zażąda oświadczenia się kandydata, którą kandydaturę przyjmuje. Jeżeli do 24 godzin kandydat nie oświadczy się ustnie lub pisemnie, skreśla go komisja z tej listy, która później wpłynęła.

§ 17.

Zgłoszona lista kandydatów powinna być podpisana w miastach, liczących:

do 6.000 mieszkańców conajmniej przez 30 wyborców, wpisanych do list wyborców,

od 6.000 do 30.000 mieszkańców conajmniej przez 40 wyborców, wpisanych do list wyborców,

od 30.000 do 60.000 mieszkańców conajmniej przez 50 wyborców, wpisanych do list wyborców,

od 60.000 do 120.000 mieszkańców conajmniej przez 70 wyborców, wpisanych do list wyborców,

od 120.000 do 300.000 mieszkańców conajmniej przez 100 wyborców, wpisanych do list wyborców,

ponad 300.000 mieszkańców conajmniej przez 200 wyborców, wpisanych do list wyborców.

Podpisujący listę winni podać adresy swoich mieszkań.

Śmierć podpisującego, cofnięcie podpisu, albo późniejsza utrata przezeń prawa wyborczego nie powoduje unieważnienia listy.

Za pełnomocnika listy, upoważnionego do porozumienia się z komisją wyborczą, uważa się osobę, podpisaną na pierwszym miejscu; jako zastępcę pełnomocnika — podpisaną na drugim miejscu.

§ 18.

Przewodniczący głównej komisji wyborczej wydaje na żądanie pełnomocnika listy, pisemne poświadczenie zgłoszenia listy i złożenia oświadczenia kandydatów, wymienionych w § 16.

Zgłoszona lista kandydatów otrzymuje numer porządkowy w kolejności zgłaszania. Nie oznacza się listy numerem 9.

§ 19.

Przewodniczący głównej komisji wyborczej bada, czy zgłoszone listy kandydatów odpowiadają obowiązującym przepisom, a o dostrzeżonych brakach i wadach zawiadamia pełnomocnika listy najpóźniej 28-go dnia, zaś w miastach liczących do 6.000 mieszkańców najpóźniej 21-go dnia po dniu zarządzenia wyborów.

Jeżeli pełnomocnik nie usunie braków i wad w ciągu 2 dni po dniu zawiadomienia, główna komisja wyborcza stwierdza nieważność listy w całości, albo nieważność kandydatur, co do których stwierdzono braki i uchybienia, i o decyzji swej zawiadamia pełnomocnika listy. Od tej decyzji nie przysługuje prawo odwołania.

Ustalone w powyższy sposób listy kandydatów nie mogą być zmieniane; natomiast można je wycofać, dopóki nie zostaną ogłoszone (§ 21).

Wybór radnych bez głosowania.

§ 20.

W razie zgłoszenia w terminie przepisany w § 15 tylko jednej ważnej listy kandydatów, względnie w razie uznania za ważną tylko jednej listy kandydatów, głosowanie nie odbywa się, a mandaty przyznaje się tej liście.

W wypadkach, gdy ogólna liczba kandydatów na wszystkich ważnych listach nie przewyższa liczby radnych, którą należy wybrać, głosowanie również nie odbywa się, a radnymi zostają wszyscy kandydaci ze zgłoszonych list.

Ogłoszenie list kandydatów i terminu głosowania.

§ 21.

Najpóźniej na 3 dni przed dniem głosowania główna komisja wyborcza ogłasza, wyjąwszy przypadki przewidziane w § 20, w miastach do 6.000 mieszkańców — przez wywieszenie na budynku urzędowym magistratu, a w innych miastach — plakatami:

- a) listy kandydatów, uznane za ważne (bez podpisów zgłaszających), pod numerami, które tym listom nadano;
- b) dzień i czas trwania głosowania (§ 22);
- c) lokale, w których odbędzie się głosowanie;
- d) treść §§ 24, 28, 35 i 52 niniejszego regulaminu.

§ 22.

Dzień głosowania oznacza główna komisja wyborcza. Głosowanie odbywa się w niedzielę lub w dzień świąteczny, najpóźniej 36-go dnia, a w miastach liczących do 6.000 mieszkańców najpóźniej 29-go dnia po dniu zarządzenia wyborów.

Głosowanie.

§ 23.

Głosowanie odbywa się w lokalu głównej komisji wyborczej, a w razie podziału miasta na obwody głosowania — w lokalach obwodowych komisji wyborczych i trwa bez przerwy od godziny 9 rano do godziny 9 wieczór.

Od chwili rozpoczęcia głosowania aż do chwili obliczenia głosów w lokalu wyborczym powinni być obecni bez przerwy przewodniczący względnie jego zastępca i conajmniej 2-ch członków komisji względnie ich zastępców. W braku tej liczby przewodniczący powołuje osoby piśmienne z pośród obecnych a w liście zapisanych wyborców, wyjąwszy mężów zaufania.

W lokalu wyborczym mogą przebywać mężowie zaufania wyborców, zgłoszeni przez pełnomocników list, po jednym dla każdej komisji oraz ich zastępcy.

Mąż zaufania powinien mieć czynne prawo wyborcze do rady miejskiej danego miasta i okazać przewodniczącemu komisji imienne pismo delegacyjne, wydane przez pełnomocnika danej listy.

§ 24.

W dniu głosowania nie wolno w lokalu wyborczym, w budynku, w którym się ten lokal znajduje, na ulicy i na placu przed wejściem do budynku w promieniu stu metrów wygłaszać przemówień do wyborców, rozdawać kart do głosowania i w jakikolwiek inny sposób agitować.

§ 25.

Przewodniczący komisji czuwa nad zapewnieniem porządku w czasie wyborów zarówno w lokalu wyborczym, jak i przed tym lokalem. Przewodniczący może zarządzić usunięcie z lokalu wyborczego osób, które zakłują spokój lub naruszają przepisy § 24 oraz może wydawać zarządzenia, zdążające do zapewnienia wyborcom dostępu do lokalu wyborczego i do urny wyborczej.

§ 26.

Celem zapewnienia wykonania zarządzeń przewodniczącego komisji magistrat odda do jego rozporządzenia odpowiednią służbę.

Właściwa komenda policji państwowej powinna na żądanie magistratu wyznaczyć do rozporządzenia przewodniczącego posterunki policyjne.

§ 27.

Przed rozpoczęciem głosowania komisja w obecności mężów zaufania, o ile ci się na czas stawili, stwierdza, czy urna jest próżna, poczem urnę zamyka i opieczętowuje. Od tej chwili aż do ukończenia głosowania urny w żadnym wypadku otwierać nie wolno.

§ 28.

Głosowanie odbywa się za pomocą kart do głosowania.

Karty do głosowania winny być koloru białego i zawierać jedynie wyraźny słowami lub cyframi numer listy kandydatów, na którą wyborca oddaje głos. Znak pisarski, umieszczony obok słowa lub cyfry, nie powoduje unieważnienia karty do głosowania. Numer może być odbity mechanicznie lub pisany.

§ 29.

Karty do głosowania wrzucane są do urny w kopertach, ostemplowanych pieczęcią głównej komisji wyborczej, pod kontrolą jej przewodniczącego.

Wszystkie koperty mają być jednakowej barwy i jednakowego formatu; oprócz stempla koperty nie mogą być oznaczone żadnym znakiem odróżniającym.

Przewodniczący głównej komisji wyborczej dostarcza wszystkim komisjom ostemplowane koperty.

§ 30.

Głosowanie odbywa się w następujący sposób:

Wyborca, podszedłszy do stołu, przy którym czynna jest komisja wyborcza, wymienia swe imię, nazwisko i adres zamieszkania.

Gdy zostanie sprawdzone, że wymienione imię i nazwisko znajduje się na liście wyborców, wyborca otrzymuje kopertę do głosowania, poczem wkłada w nią kartę do głosowania i wręcza przewodniczącemu komisji, który, sprawdziwszy stempel na kopercie, wrzuca ją do urny wyborczej. Jednocześnie członkowie komisji obok nazwisk wyborcy notują w obu egzemplarzach listy oddanie głosu.

Wyborca może oddać głos tylko na jedną z ogłoszonych przez komisję list kandydatów.

Uprawnieni do głosowania członkowie obwodowych komisji wyborczych oddają głos w obwodzie głosowania, w którym pełnią funkcje członków obwodowej komisji wyborczej. Członków tych, o ile nie są umieszczeni w listach wyborców tego obwodu, należy wyszczególnić dodatkowo na końcu odnośnej listy; w liście zaś obwodu zamieszkania należy zaznaczyć, w którym obwodzie dany wyborca, jako członek miejscowej komisji wyborczej, ma prawo oddać głos.

§ 31.

Przewodniczący oraz członkowie komisji mogą zażądać ustalenia tożsamości osoby głosującej, oprócz tego może każdy członek komisji i każdy mąż zaufania lub jego zastępca wystąpić z zarzutem co do tożsamości osoby wyborcy. Uczynić to jednak mogą dopóki wyborca nie oddał głosu.

Wyborca, nieposiadający dokumentów, uznanych przez komisję za wystarczające, może się powołać na świadectwo dwóch wiarygodnych świadków. Nazwiska tych świadków będą zaznaczone w protokóle komisji. Od decyzji komisji w sprawie tożsamości wyborcy niema odwołania.

§ 32.

Głosowania przerywać nie wolno. Gdyby, w skutek nieprzewidzianego wypadku, czynności wyborcze były uniemożliwione, komisja wyborcza może przedłużyć godziny głosowania lub odroczyć je do dnia następnego. Zarządzenie takie winno być natychmiast ogłoszone publicznie w sposób, w danem mieście przyjęty.

W razie przerwania głosowania komisja wyborcza opieczętuje akta i urnę wyborczą i odda je na przechowanie przewodniczącemu pod jego osobistą odpowiedzialnością.

Po ponownym podjęciu głosowania należy protokularnie stwierdzić, czy pieczęcie były nienaruszone.

§ 33.

O godzinie 9-ej wieczorem przewodniczący nakazuje zamknięcie lokalu wyborczego. Odtąd mogą głosować tylko ci wyborcy, którzy w chwili zarządzenia zamknięcia znajdowali się w lokalu, względnie na przestrzeni bezpośrednio przyległej do lokalu. Komisja może także przed godziną 9-tą uznać głosowanie za ukończone, jeśli wszyscy wyborcy, wpisani na listę, oddali swoje głosy.

Obliczenie i ustalenie wyniku głosowania.

§ 34.

Obliczenia oddanych głosów dokonuje komisja wyborcza zaraz po ukończeniu głosowania. W tym celu przewodniczący otwiera urnę wyborczą, poczem liczy koperty w niej złożone, nie otwierając ich. Jednocześnie ustala się na podstawie notatek w liście wyborców liczbę oddanych głosów.

Gdyby liczba głosujących różniła się od liczby kopert, wyjętych z urny, należy to zaznaczyć w protokóle, podając okoliczności, mogące wyjaśnić przyczynę powyższej niezgodności.

Po ukończeniu tej czynności komisja przystępuje niezwłocznie do obliczenia głosów, oddanych na poszczególne listy kandydatów.

W tym celu otwiera jeden z członków komisji koperty, wyjmując z nich karty i podaje przewodniczącemu. Przewodniczący odczytuje głośno treść karty, poczem oddaje ją wraz z kopertą jednemu z członków komisji na przechowanie aż do ukończenia obliczenia.

§ 35.

Nieważne są:

a) karty do głosowania, włożone do koperty, urzędownie nieostemplowane;

b) karty koloru oczywiście innego niż białe;

c) karty do głosowania puste;

d) karty do głosowania, zawierające wbrew przepisom § 28 dopiski;

e) karty, niewskazujące na jedną z ważnych list kandydatów.

Z kilku znalezionych w kopercie, prawidłowo wypełnionych i opiekujących na tę samą listę kandydatów kart głosowania należy uznać za ważną tylko jedną kartę.

Jeżeli zaś w kopercie znaleziono dwie lub więcej kart głosowania, opiekujących na różne listy kandydatów, należy wszystkie znajdujące się w kopercie karty uznać za nieważne.

§ 36.

Dwaj członkowie komisji prowadzą każdy z osobna listę obliczenia głosów, do której wpisuje się głosy, oddane na poszczególne listy kandydatów, w miarę odczytywania treści kart przez przewodniczącą.

Prowadzący listy obliczają oddane głosy. Obie listy obliczenia winny się ze sobą zgadzać i mają być po ukończeniu obliczenia i podpisaniu ich przez wszystkich członków komisji i ewentualnie mężów zaufania dołączone do protokołu.

§ 37.

Karty zakwestjonowane, o których ważności orzekała komisja, oznacza się numerami porządkowymi i dołącza się do protokołu. W protokole podaje się krótkie powody dla których kartę uznano za ważną lub nieważną. Jeżeliby powodem unieważnienia była wadliwość koperty, dołącza się także kopertę, oznaczwszy ją numerem porządkowym odnośnej karty.

§ 38.

Wszystkie oddane podczas głosowania, karty do głosowania nie podpadające pod przepisy § 37, komisja starannie opakuje i opieczętowuje a na opakowaniu umieszcza napis, wskazujący miasto, względnie obwód głosowania, z którego karty pochodzą.

Osobno opakuje się koperty — z wyjątkiem kopert, o których mowa w art. 37 niniejszego regulaminu.

§ 39.

Po ustaleniu wyników głosowania komisja zestawia:

- a) liczbę osób, uprawnionych do głosowania według listy wyborczej;
- b) liczbę wszystkich oddanych głosów;
- c) liczbę oddanych nieważnych głosów;
- d) liczbę wszystkich oddanych ważnych głosów;
- e) liczbę głosów ważnych, oddanych na poszczególne listy kandydatów.

Protokół podpisują wszyscy obecni członkowie komisji i ewentualnie mężowie zaufania.

§ 40.

Jeżeli głosowanie odbyło się w komisji obwodowej, komisja ta z czynności swych i wyników obliczenia głosów spisuje protokół, w którym uwidacznia nazwiska członków komisji wyborczej i mężów zaufania, godziny rozpoczęcia i ukończenia, względnie przerwania głosowania, wszystkie uchwały komisji z krótkim uzasadnieniem i ważniejsze okoliczności, dotyczące przebiegu głosowania. Protokół ten podpisany przez członków komisji obwodowej i mężów zaufania, o ile są obecni i chcą położyć swój podpis, wraz z zestawieniem wyników głosowania (§ 39) i wszystkimi aktami wyborczymi komisja obwodowa najpóźniej następnego dnia po dniu głosowania przesyła do głównej komisji wyborczej.

§ 41.

Główna komisja wyborcza sprawdza protokoły i obliczenia wyników głosowania wszystkich komisji, przyczem może wezwać przewodniczących obwodowych komisji wyborczych dla udzielenia wyjaśnień.

Główna komisja wyborcza może uchylić decyzję obwodowej komisji o unieważnienie głosów (§ 37) oraz poprawić błędy arytmetyczne.

Po ostatecznym ustaleniu wyników głosowania we wszystkich komisjach, główna komisja wyborcza zestawia wynik głosowania w całym mieście, a mianowicie:

- a) liczbę osób, uprawnionych do głosowania;
- b) liczbę głosów, oddanych we wszystkich komisjach;
- c) liczbę oddanych nieważnych głosów, według uchwał obwodowych komisji wyborczych;

d) liczbę oddanych nieważnych głosów, ustaloną ostatecznie przez główną komisję wyborczą;

e) ostateczną liczbę wszystkich oddanych ważnych głosów;

f) liczbę głosów ważnych, oddanych na każdą listę kandydatów.

Podział mandatów.

§ 42.

Po zestawieniu wyników głosowania w mieście, główna komisja wyborcza przystępuje do podziału mandatów między listy kandydatów w sposób następujący:

Ogólną liczbę ważnych głosów, oddanych na wszystkie listy kandydatów, dzieli się przez liczbę mandatów zwiększoną o 1. Otrzymany iloraz bez ułamka jest dzielnikiem wyborczym.

Następnie dzieli się liczbę głosów, ważne oddanych na każdą listę kandydatów, przez dzielnik wyborczy.

Każda lista otrzymuje tyle mandatów, ile razy dzielnik wyborczy mieści się w liczbie głosów oddanych na daną liczbę, nie uwzględniając ułamków.

Jeżeli po dokonaniu tego podziału pozostają jeszcze mandaty niezajęte, liczbę głosów, jaka pada na każdą listę kandydatów, dzieli się przez powiększoną o 1 liczbę miejsc, każdej liście przyznanych, a jeżeli nie przyznano jeszcze liście żadnego mandatu — przez 1. Najwyższy uzyskany w ten sposób iloraz wskazuje, której liście przyznać należy pozostały mandat.

W ten sposób postępuje się dalej, aż do rozdzielenia wszystkich mandatów.

Gdyby kilka list miało jednakowe prawo do tego samego mandatu, rozstrzyga los.

U w a g a: Sposób rozdziału mandatów między listy kandydatów objaśnia przykład następujący:

Na wszystkie listy oddano razem 1.092 głosów, z tego na listę № 1 — 327, na listę 2 — 589, na listę 3 — 118, na listę 4 — 58 głosów. Miasto wybiera 12 radnych.

Dzieli się ogólną liczbę głosów 1092 przez zwiększoną o 1 liczbę radnych 13 i otrzymuje się iloraz 84 (dzielnik wyborczy).

Przez otrzymany iloraz (84) dzieli się kolejne liczby głosów, oddanych na każdą listę, a mianowicie przez 327, 589, 118, 58. Z dzielenia tego otrzymuje lista 1 — 3 mandaty, lista 2 — 7, lista 3 — 1 mandat, a lista 4 mandatu nie otrzymuje. Ponieważ dane miasto wybiera 12 radnych, pozostaje jeszcze jeden mandat niezajęty. Celem stwierdzenia, której liście należy się niezajęty mandat dzielimy kolejno liczby głosów, które padły na poszczególne listy kandydatów, przez powiększone o 1 liczby mandatów tym listom przyznanych, a co do listy 4 przez 1 (327 przez 4 = 81, 589 przez 8 = 73, 118 przez 2 = 59, 58 przez 1 = 58). Niezajęty mandat otrzymuje lista 1, która ma największy iloraz (81). Ostatecznie więc lista № 1 otrzymuje 4 mandaty, lista 2 — 7 mandatów, lista 3 — 1 mandat, razem 12 mandatów.

§ 43.

Radnymi zostaje tyle osób, umieszczonych w kolejnym porządku na każdej liście kandydatów, poczynając od pierwszego nazwiska, ile każdej liście przyznano mandatów.

Kandydaci, którzy mandatu nie uzyskali, są zastępcami radnych według kolejnego porządku nazwisk na liście.

§ 44.

Po dokonaniu rozdziału mandatów główna komisja wyborcza spisuje protokół, w którym należy uwidocznic nazwiska członków głównej komisji wyborczej i mężów zaufania, wszystkie czynności głównej komisji

wyborczej, a w szczególności także czynności, dotyczące przebiegu głosowania, o ile głosowanie odbyło się w głównej komisji wyborczej, oraz czynności połączone z obliczeniem wyniku głosowania, a następnie imiona, nazwiska, wiek i zawód wybranych radnych.

Protokół podpisują członkowie komisji i ewentualnie obecni pełnomocnicy. Każdy z nich może zażądać umieszczenia w protokole swego oświadczenia lub złożyć je osobno.

Odpis protokołu tego główna komisja wyborcza winna bezwzględnie przesłać władzy nadzorczej I instancji.

§ 45.

Podczas czynności głównej komisji wyborczej, przewidzianych w §§ 41 i 42 oraz 44 niniejszego regulaminu, mogą być obecni pełnomocnicy wszystkich list kandydatów i w tym celu przewodniczący obowiązany jest zawiadomić ich o posiedzeniu komisji.

§ 46.

Po ustaleniu wyniku wyborów przewodniczący głównej komisji wyborczej ogłasza w miastach do 6.000 mieszkańców, przez wywieszenie na budynku urzędowym magistratu, a w innych miastach plakatami:

- a) ogólną liczbę oddanych ważnych głosów;
- b) liczbę głosów, uznanych za ważne, oddanych na poszczególne listy kandydatów;
- c) imiona, nazwiska i zawód wybranych radnych;
- d) treść § 48 niniejszego regulaminu.

Protesty wyborcze i unieważnienie wyborów.

§ 47.

Wybory są nieważne:

a) jeżeli zostanie stwierdzone, że w danym okręgu wyborczym dopuszczono się przy wyborach przekupstw, fałszu lub jakiegokolwiek podstępów w rozmiarach, mogących zmienić wynik wyborów;

b) jeżeli wybory przeprowadzone zostały niezgodnie z przepisami niniejszego regulaminu, a popełnione uchybienia mogły wpłynąć na wynik wyborów.

§ 48.

W ciągu 8-miu dni po dniu ogłoszenia wyniku wyborów ma prawo każdy pełnomocnik listy lub czwarta część wyborców, którzy listę podpisali, wnieść protest przeciwko wyborom, z żądaniem unieważnienia wyborów w całości, albo też wyboru poszczególnego radnego.

Protesty przeciwko wyborom wnosi się na piśmie do głównej komisji wyborczej, która w terminie 3-dniowym winna je przesłać z odpowiednimi wyjaśnieniami i aktami wyborczymi do władzy, powołanej do rozstrzygnięcia protestów (§ 49).

Protesty przeciw wyborom w miastach niewydziałonych z powiatowego związku komunalnego przesyła główna komisja wyborcza za pośrednictwem władzy nadzorczej I instancji.

Wniesienie protestu przeciwko wyborom wstrzymuje ukonstytuowanie się nowowybranej rady miejskiej.

§ 49.

O ważności wyborów decyduje w pierwszej i ostatniej instancji we wszystkich miastach z wyjątkiem m. st. Warszawy — Wojewoda, a w m. st. Warszawie — Minister Spraw Wewnętrznych.

§ 50.

W razie unieważnienia wyboru poszczególnych radnych wstępują na ich miejsce kolejno kandydaci z tych samych list.

W razie unieważnienia wyborów w całości zarządza się niezwłocznie nowe wybory. Nowe wybory odbywają się na podstawie tych samych list wyborców, przyczem listy te mogą być przez komisję wyborczą zmienione, na skutek uzasadnionych reklamacyj, wniesionych w myśl przepisów niniejszego regulaminu (§§ 13 i 14).

§ 51.

W razie stwierdzenia wadliwości przewidzianych w § 47 władza nadzorcza I instancji może w ciągu dni 30 od dnia doręczenia jej aktów wyborczych unieważnić z urzędu wybór poszczególnych osób, lub całe wybory, przyczem w wypadkach tych należy postąpić w myśl § 50.

Rozwiązanie komisji wyborczych.

§ 52.

W razie niewniesienia protestu przeciwko wyborom w przepisany terminie, główna komisja wyborcza przekazuje wszystkie akta wyborcze przełożonemu magistratu do przechowania w archiwum magistratu.

Po uprawomocnieniu się aktu wyborczego komisje wyborcze rozwiązują się.

Przepisy końcowe.

§ 53.

Osoby, winne naruszenia przepisów § 24, jak niemniej dopuszczające się przy wyborach przekupstwa, wymuszenia, fałszu lub jakichkolwiek innych podejść — będą karane w myśl przepisów ustaw karnych.

§ 54.

Koszta, związane z przeprowadzeniem wyborów, ponosi gmina miejska. Magistrat jest obowiązany dostarczyć komisjom wyborczym lokali wraz z potrzebnem urządzeniem oraz sił pomocniczych.

Wszystkie pisma i dokumenty w sprawach wyborczych są wolne od opłat stemplowych.

§ 55.

Regulamin niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia i ma zastosowanie przy wszystkich wyborach do rad miejskich, zarządzonych po dniu wejścia w życie niniejszego regulaminu.

§ 56.

Regulamin wyborczy do rad miejskich z dnia 17 grudnia 1918 r. („Mon. Polsk.“ № 232) z późniejszymi zmianami i uzupełnieniami traci moc obowiązującą z dniem wejścia w życie niniejszego regulaminu z wyjątkiem przypadków, gdzie wybory zarządzono przed ogłoszeniem niniejszego regulaminu.

Minister Spraw Wewnętrznych:

(—) Składkowski.

89
140
3560
89
724

43605 /
2

DRUK F. RYDLEWSKIEGO.

744-D,
612B.

43605/2